

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35261
Nom: Història dels codis i de les constitucions
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau en Dret	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau en Dret	Història dels Codis i les Constitucions	OPTATIVA

COORDINACIÓ

TORMO CAMALLONGA CARLOS

RESUM**CONTINGUT:**

Introducció al constitucionalisme espanyol. Noves estructures de poder.- Les constitucions espanyoles.- Introducció a la codificació espanyola.- Procés de la codificació civil.- Altres codificacions.

OBJECTIUS:

La Revolució Francesa i els seus efectes a Espanya marquen l'inici de l'Edat Contemporània. L'estat liberal tracta de consolidar-se. Les constitucions i els codis, penal, mercantil i civil, reflecteixen aquest canvi.

En les constitucions, tres períodes. En el primer, els textos de Baiona i de Cadis. En el segon, el liberalisme doctrinari, amb l'Estatut Reial i les constitucions de 1837 i 1845. El tercer s'inicia amb la Gloriosa Revolució: constitucions de 1869, 1876, el projecte de la primera república i la constitució republicana de 1931.

La codificació penal o mercantil és primerenca. La penal: humanització de les penes, legalitat de delictes i penes, proporció, supressió del turment... Moltes reformes: codi penal de 1822, 1848, 1850, 1870...

La mercantil urgia per ordenar el comerç. Per això, en 1829, en ple absolutisme, arranca de Ferran VIIé el primer codi de comerç.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana que ja tinguen o mantinguen certs coneixements bàsics sobre la Història en general, i espanyola en concret, de l'Edat Contemporània.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Capacitat per comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.

Capacitat per comunicar-se correctament de forma oral i escrita en l'àmbit jurídic.

Capacitat per conèixer, entendre i saber aplicar la interrelació del dret amb altres disciplines no jurídiques.

Capacitat per entendre el dret en la seua dimensió històrica i les diferències regulacions seqüenciades cronològicament.

Capacitat per llegir i interpretar textos jurídics.

Capacitat per reconèixer la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció

Revolució i Codificació.- Poders i ordre jurídic anterior.- Els inicis de la Revolució a Espanya.

2. Constitucions espanyoles

Tres qüestions o problemes.- Progressistes i moderats. Les seues idees constitucionals.- Assaig d'una radiografia de poder.

3. Regnats de Ferran VII i Isabel II

Estatut de Baiona.- Constitució de 1812: 1) Actacions prèvies a la Constitució; 2) La Constitució i els poders; 3) Absolutistes i liberals.- Estatut Reial de 1834.- Constitució de 1837.- Constitució de 1845.- Intents i reformes.

4. De la Gloriosa a la II República

Constitució de 1869.- Projecte republicà de 1873.- Constitució de 1876.- Adveniment de la Segona República.- Constitució republicana de 1931: les regions autònomes; la república, la noblesa i el clergat; drets fonamentals; família, economia i cultura; orgnització de l'estat.

5. Els Codis

El terme codi.- Codis il.lustrats europeus.- Significat del codi liberal.- la codificació francesa.- Codificació alemanya.- Altres codificacions.

6. La Codificació a Espanya

La codificació il.lustrada.- Sobre la codificació liberal: 1. Els codis en les nostres constitucions; 2. Matèries codificables; 3. Les comissions codificadoras.

7. El Codi Civil

Inicis de la codificació civil: el projecte de 1821.- El projecte de 1851 i la qüestió foral.- Retard de la codificació civil. S'aconsegueix, finalment, un codi civil.

8. Codificacions Penal i Mercantil

Els codis criminals: precedents.- El primer codi penal espanyol.- El codi de 1848.- Èxits de la codificació penal.- Reformes posteriors.- El codi de comerç de 1829.- Característiques del codi de comerç.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00

Total hores	45,00
--------------------	--------------

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	7,50
Estudi i treball autònom	5,00
Preparació de classes	51,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	4,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Es tracta d'un mòdul teòrico-pràctic la finalitat del qual és que els/les alumnes adquirisquen un coneixement suficient per a resoldre les qüestions que se'ls pugen suscitar. En aquest sentit, la metodologia a seguir és la següent:

Classes presencials magistrals, estudi de casos, resolució d'exercicis i problemes, aprenentatge cooperatiu.

Esquemes, mapes conceptuals, resúmens tant individuals com en grup. Presentacions individuals i/o en grup.

Participació, en el seu cas, en les tutories, les quals seran 50% presencials i 50% virtuals.

Lectura comprensiva de textos i materials d'estudi.

Expressió dels coneixements a nivel oral o escrit.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura s'ajustarà als següents criteris:

Prova/es escrita/es i/o orals, consistents en un o més exàmens que podran ser de tipus objectiu, incloure qüestions teòrico-pràctiques i/o problemes.

70% de la nota total. En tot cas s'haurà d'obtenir, al menys, el 50% de la mateixa.

Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i participació activa en les activitats presencials proposades, como la realització de pràctiques o la participació en talleres, l'elaboració i/o entrega de treballs, memòries/informes i/o presentacions orales sobre eixes activitats, de forma individual

o col·lectiva, tot i prenent en consideració el grau d'implicació i esforç de l'alumne/a en el procés d'ensenyament-aprenentatge i les destreses i actituds mostrades durant el desenvolupament de dites activitats.

20% de la nota total.

Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència de l'estudiant a seminaris o visites a institucions; i, en el seu cas, entrega de treballs, memòries/ informes i/o presentacions orals sobre l'activitat realitzada, de forma individual o col·lectiva, tot i prenent en consideració el grau d'implicació i esforç de l'alumne/a en el procés d'ensenyament-aprenentatge i les destreses i actituds mostrades durant el desenvolupament de dites activitats.

10% de la nota total.

Quan, en aplicació de les normes reglamentàriament previstes per al cas de coincidència d'exàmens, hi haja obligació de realitzar la prova en una data diferent de l'oficial, el professor responsable podrà canviar la modalitat de l'examen, tot i mantenint el mateix nivell d'exigència i dificultat que per a l'examen realitzat amb caràcter general a la resta del grup.

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria) obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT.

BIBLIOGRAFIA

- Referència b1: B. Clavero, Evolución histórica del constitucionalismo español, Madrid, 1984, última reedición. Referència b2: M. Peset y otros, Historia de las Constituciones y los Códigos, Valencia, 1997, última reedición. Referència b3: M. Peset, "La primera codificación liberal en España (1808-1823)", Revista crítica de derecho inmobiliario, XLVIII (1972), 125-157. Referència b4: L. Sánchez Agesta, Historia del constitucionalismo español, 1808-1936, Madrid, 1984. Referència b5: J. Solé Tura y A. Aja, Constituciones y período constituyentes en España, 1808-1936, Madrid, 1977. Referència b6: F. Tomás y Valiente, Códigos y Constituciones (1808-1978), Madrid, 1989. Referència b7: F. Tomás y Valiente, Génesis de la Constitución de 1812. I. De muchas leyes fundamentales a una sola Constitución, A.H.D.E., 65 (1995), 13 -125. Referència b8: J. Tomás Villarroya, Breve historia del constitucionalismo español, Madrid, 1985, última reedición.
- Referència c1: M. Artola, Los orígenes de la España contemporánea, 2 vols., Madrid, 1975-76, última reedición. Referència c2: M. Artola, Partidos y programas políticos, 1808-1936, Madrid, 1974. Referència c3: J. Baró Pazos, La codificación del derecho civil en España (1808-1889), Santander, 1993. Referència c4: J. R. Casabó Ruiz, "Los orígenes de la codificación penal", Anuario de derecho penal, XII (1969), 313-343. Referència c5: J. Fontana, J., La crisis del Antiguo Régimen, 1808-1833, Barcelona, 1983, última reedición. Referència c6: M. Peset, "Derecho y propiedad en la España liberal", Quaderni fiorentini per la storia del pensiero giuridico moderno,

5-6 (1976-1977), I, pp. 463-507. Referencia c7: C. Petit, "Derecho mercantil: entre corporaciones y códigos", Hispania. Entre derechos propios y derechos nacionales, Milano, 1990, I, pp. 315-500. Referencia c8: C. Petit, "El Trienio y sus códigos. Estudios", Madrid, Dykinson, 2022.